

atelier:
Weteringstraat 3/ sous
1017 SL Amsterdam

telefoon / internet:
06-20079500
www.fernsguitars.nl
info@fernsguitars.nl

Achtergrond informatie over de lapsteel gitaar.

Hawaii en de lap steel.

De gitaar is rond 1830 door Portugese immigranten meegebracht naar Hawaii. Het model gitaar was waarschijnlijk meer Spaans dan steelstring. Rond die zelfde tijd kwamen Spaans sprekende cowboys vanuit zuid-Californië naar Hawaii. Ze werden ingehuurd door koning Kamehameha III om op de ranches te werken. De cowboy was ook op Hawaii een legendarisch figuur, compleet met gitaar. De gitaar werd gebruikt om een mix van traditionele muziek en gospels van de missionarissen te spelen. De Hawaïaanse muzikanten stemden hun gitaren in open akkoorden om hun stem beter tegemoet te komen. Dit is beter bekend als *slack key tuning*.

Hoewel het idee van slide spelen mogelijk ook eerder in andere landen is gebruikt, is de manier van lap steel spelen zoals nu bekend begonnen op Hawaii. Joseph Kekuku is de geaccepteerde vader van de lap steel. Misschien was hij niet de eerste die de techniek van een slide bedacht, maar hij was wel de eerste die de techniek volledig ontwikkelde tot een nieuwe speelstijl. In 1885 was Kekuku 11 jaar oud. Hij liep langs een spoorbaan terwijl hij gitaar speelde. Hij kreeg het idee om slide te spelen doordat hij een bout oppakte en die over de snaren liet glijden. Andere verhalen vermelden een mes die op de snaren valt. Hij experimenteerde met verschillende materialen. Uiteindelijk speelde hij met een metalen cylinder die hij tijdens een school les metaalbewerking op de middelbare school moest maken. Ook verhoogde hij de snaren zodat het fretboard niet geraakt werd, en gebruikte hij metalen snaren. Rond 1895 was Kekuku een ster op Hawaii. In 1904 verliet hij Hawaii en bracht de slide gitaar naar de USA.

De Panama Pacific International Exposition (ter viering van de voltooiing van het Panama kanaal) in 1915 te San Fransico zorgde voor een 30 jaar durende interesse voor de Hawaïaanse cultuur en muziek. In 1916 verkocht platen maatschappij Viktor meer Hawaiian Lp's dan welke andere muzieksoort.

Een opsomming van vroege akoestische Hawaïaanse artiesten:

Keoki Awai

Sol K. Bright (<http://www.hawaiimusicmuseum.org/honorees/1995/bright.html>)

Tau Moe (<http://www.bobbrozman.com/taumoe.html>)

Sam Ku West (<http://www.well.com/~wellvis/samkuwest.html>)

David Kane

Bob Paoli (Jim & Bob, The Genial Hawaiians!)

(<http://www.planetgaa.com/HawGuit/GenialHawaiians.html>)

Pale K. Lua

Mike Hanapi

Ben Hokea

David Kahanamoku Kaili

M. K. Moke

Frank Ferera (<http://www.gracyk.com/ferera.shtml>)

De twee bekendste artiesten die later Hawaiian-style met jazz mixten:

"King" Bennie Nawahi (<http://www.well.com/user/wellvis/nawahi.html>)

Sol Hoopii (<http://www.well.com/user/wellvis/hoopii.html>)

Deze stijl werd later weer gebruikt door o.a. Roy Smeck.

Latere artiesten die vooral elektrisch lap steel speelden zijn onder andere:

Dick McIntire

Andy Iona (http://en.wikipedia.org/wiki/Andy_Iona)

Sam Koki

Ralph Kolsiana

Jules Ah See

Pua Almeida

Hal Aloma

Danny Steward

Gabby Pahinui (http://en.wikipedia.org/wiki/Gabby_Pahinui)

Eddie Bush

David "Feet" Rogers

David Keli'i

Billy Hew Len

Tenslotte moderne Hawaiian artiesten:

Alan Akaka (<http://www.bbweb-arena.com/users/alakaka>)

Jerry Byrd (<http://www.well.com/user/wellvis/jbyrd.html>)

Greg Sardinha

Owana Salazar (<http://www.owanasalazar.com>)

Casey Olsen

Duke Ching

John Ely (<http://www.hawaiiansteel.com>)

Bob Brozman (<http://www.bobbrozman.com>)

Bobby Ingano (<http://www.bobbyingano.com/>)

Herbert Hanawahine.

Diverse links.

Andy Volk heeft een prachtig boek over lap steel en vooral de artiesten geschreven:

http://www.volkmedia.com/Volkmedia.com/Lap_Steel_Book.html

De meest complete website met achtergrond informatie over lap steel, dobro en Weissenborn is nog steeds:

<http://www.well.com/user/wellvis/steel.html>

Hier is informatie te vinden over bespelers, stemmingen van het instrument en luistervoorbeelden.

Een meer dan complete website met originele Hua Pala's en Hawaiian tunes is hier te vinden:

www.huapla.org